

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

ครูผู้สอน ครูวิชิต ล้อยศ

ครูศิริพร สีนสมุทรไทย

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านความรู้)

- อธิบายประวัติวันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ หรือศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดให้ได้

(ด้านทักษะ กระบวนการ)

- วิเคราะห์ความสำคัญของวันสำคัญในศาสนาอื่น ๆ หรือศาสนาที่ตนนับถือได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงานเป็นกลุ่ม

(คุณลักษณะเฉพาะ)

- เห็นความสำคัญของวันสำคัญในศาสนาอื่น ๆ หรือศาสนาที่ตนนับถือโดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจัดกลุ่มจำนวนเท่า ๆ กัน
หรือ ตามความเหมาะสมของจำนวนสมาชิก
ภายในห้อง (ครู/นักเรียนปลายทาง) จากนั้น
ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วน ถูกต้อง
และรวดเร็ว

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง (ต่อ) : โดยเขียนคำตอบลงใน
กระดาษสมุด หรือกระดาษ A๔ หากกลุ่มใด
เขียนคำตอบได้ครบถ้วนก่อนให้ทั้งกลุ่ม
ยกมือขึ้น พร้อมเปล่งเสียง “เฮ” พร้อมกัน
หลังจากนั้นครูจะเดินไปตรวจคำตอบ

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง (ต่อ) : กลุ่มที่ตอบถูกต้องเป็นกลุ่มแรกจะได้รับ ๒ ดาว หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม (ครูปลายทาง) ส่วนกลุ่มถัด ๆ ไปจะได้รับ ๑ ดาว

หมายเหตุ : หากสะสมได้ทั้งหมด ๒๐ ดาว สามารถนำมาแลกเปลี่ยน ๑ คะแนนประจำหน่วยได้ทันที

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำถาม : วันสำคัญทางศาสนาวันใดที่นักเรียนคิดว่ามีอิทธิพลต่อนักเรียนมากที่สุด เพราะเหตุใด รวมทั้งวันสำคัญดังกล่าวมีประวัติความเป็นมาอย่างไร (ที่ไม่ใช่วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา)

หมายเหตุ : ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกันตอบคำถาม โดยสามารถแสดงความคิดเห็นในประเด็นหรือคำถามดังกล่าวได้ตามความเข้าใจ และทัศนคติของนักเรียน

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

วันสำคัญในศาสนาคริสต์ :

วันอีสเตอร์ หรือ วันพระเยซูคริสต์ทรงคืนพระชนม์ คริสต์ศาสนิกชนนิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทยเรียกว่า วันสมโภชปีสกาพระเยซูเจ้าทรงกลับคืนพระชนม์ชีพ เป็นหนึ่งในเทศกาลที่สำคัญมากที่สุดในศาสนาคริสต์ จัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองการคืนพระชนม์ของพระเยซูหลังจากที่ทรงถูกตรึงกางเขน

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

และสิ้นพระชนม์ไปแล้วสามวัน โดยวันที่จะเปลี่ยนไป
ในแต่ละปี แต่กำหนดให้ทุกปีต้องจัดขึ้นใน
วันอาทิตย์ (เพราะเป็นวันที่ทรงกลับคืนพระชนม์ตาม
พระคัมภีร์) เรียก **วันอีสเตอร์**

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

วันคริสต์มาส หรือ วันสมโภชพระคริสตสมภพ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อเฉลิมฉลองการประสูติของพระเยซู เป็นวันหยุดทางศาสนาและวัฒนธรรม ประชากรหลายพันล้านคนทั่วโลกจัดการเฉลิมฉลองในวันที่ ๒๕ ธันวาคม วันดังกล่าวเน้นปีพิธีกรรมของคริสต์ศาสนิกชนเป็นสำคัญ วันคริสต์มาสเป็นวันปิดเทศกาลเตรียมการรับเสด็จ และวันเริ่มต้นเทศกาลพระคริสตสมภพ

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

วันสำคัญในศาสนาอิสลาม :

วันตรุษอีดหรือวันอีด เป็นวันเฉลิมฉลองในศาสนาอิสลาม ภาษามลายูปัตตานี เรียกวันนี้ว่า “ฮารีรายอ หรือ ฮารีรายา” ภาษามลายูกกลาง แปลว่า “วันใหญ่ หรือวันอีด” ในอินโดนีเซียเรียกว่า “ฮารีเลอบาราน” โดยในรอบ ๑ ปี จะมีวัน ฮารีรายอ ๒ ครั้ง ประกอบด้วย

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

๑. อีดิลฟิตรี (อี-ดีล-ฟิต-ตรี) ตรงกับวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือน ๑๐ ตามปฏิทินอิสลาม เป็นวันออกบวช (วันที่หมดเดือนที่ต้องทำการถือศีลอด)
๒. อีดิลอัฎฮา (อี-ดีล-อัด-ตะ-ฮา) ตรงกับวันที่ ๑๐ เดือน ซุลฮิจญะ หรือตรงกับเดือน ๑๒ ของปฏิทินอิสลาม ซึ่งเป็นการฉลอง วันออกฮัจญ์

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

วันฮารีรายอ เป็นวันรื่นเริงประจำปี ชาวมุสลิมจะเดินทางไปเยี่ยมเยียนพ่อแม่ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่ออภัยต่อกันในสิ่งที่ผ่านมา เป็นวันที่ทุกคนมีความสุขมาก มุสลิมจะมีการประกอบพิธีกรรมพร้อมเพรียงกันทั่วโลกในวันอีดิลฟิตรี (วันที่๑) มุสลิมทุกคนจะต้องจ่ายซะกาตฟิตเราะห์ บริจาคทานแก่คนยากจนอนาถา ส่วนในวันอีดิลอัฎฮา

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

(วันที่๒) จะมีการเชือดสัตว์พลี แล้วจะทำกุรบานแจกจ่ายเนื้อเพื่อเป็นทานแก่
ญาติมิตร สัตว์ที่ใช้ในการเชือดพลีได้แก่ อูฐ วัว แพะ เป็นการขัดเกลาจิตใจของ
มนุษย์ให้เป็นผู้บริจาต เป็นการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

การประกอบศาสนกิจมีหลักการว่าพระราชพิธีตรุษอีด จะประกอบในประเทศไทย มาเลเซีย บรูไน ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ โอมาน และประเทศอื่น ๆ ที่มีประชากรมุสลิมจำนวนมาก โดยมีพระมหากษัตริย์ในประเทศนั้นจะเสด็จเป็นองค์ประธานด้วยพระองค์เอง สำหรับ อินโดนีเซีย ก็มีการเฉลิมฉลองเช่นเดียวกัน

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

การประกอบพิธีกรรมในวันฮารีรายอ :

๑. ในตอนเช้าของวันฮารีรายอ ชาวมุสลิมต้องตื่นนอนแต่เช้าตรู่ ผู้หญิงจะเป็นผู้ตกแต่งบ้านเรือนให้สะอาดสวยงามเป็นพิเศษ จัดเตรียมอาหาร ขนมต่าง ๆ ไว้ต้อนรับเพื่อนญาติพี่น้อง และแขกที่มาเยี่ยมเยียน ทุกคนต้องปฏิบัติบริจาคซากาตฟิตเราะห์ก่อนที่จะไปละหมาดในวันอีดิลฟิตรี สิ่งของที่ใช้ในการบริจาค โดย ใช้สิ่งของที่บริโภคเป็นอาหารหลัก

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

๒. การอาบน้ำในวันฮารีรายอ เมื่อปฏิบัติภารกิจเสร็จ จะอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด เรียกว่าอาบน้ำสุนัต กำหนดเวลาอาบตั้งแต่เที่ยงคืนเริ่มต้นวันฮารีรายอ จนถึงพระอาทิตย์ตก แต่เวลาที่ดีที่สุดและเป็นที่ยอมรับอาบน้ำสุนัต คือเมื่อแสงอรุณขึ้นขอบฟ้าในวันฮารีรายอ ในขณะที่อาบน้ำสุนัตทุกคนจะต้องกล่าวดุอาเป็นการขอพร

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

๓. การประกอบพิธีกรรม ชาวมุสลิมจะเดินทางไปประกอบพิธีกรรมที่มัสยิดวันอีดิลฟิตรีจะไปมัสยิดเวลา ๐๘.๓๐ น. วันอีดิลอัฎฮา จะไปมัสยิดเวลา ๐๗.๓๐ น. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางถึงมัสยิด ทุกคนจะอาบน้ำละหมาด

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

จากนั้นจึงเข้าไปในมัสยิด ทำการละหมาด ๒ รอกาอัต มีการแบ่งแยกหญิงชาย โดยใช้ม่านกั้นกลาง เสร็จแล้วจัดแถวนั่งรอฟังโตะอิหม่าม ซึ่งเป็นผู้นำในการทำพิธีละหมาด

๔. การละหมาด จะมีโตะอิหม่ามเป็นผู้นำละหมาดจำนวน ๒ รอกาอัต ตามประเพณีโบราณ ซึ่งมีขั้นตอนที่ศักดิ์สิทธิ์ งดงาม และพร้อมเพรียงกัน

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

๕. การปฏิบัติตนเมื่อละหมาดเสร็จ หลังจากละหมาดเสร็จแล้ว มุสลิมทุกคนจะนั่งฟังอิหม่ามกล่าวคุฏบะ (คำอบรม) เพื่อแนะแนวทางชีวิตด้านความศรัทธาที่กระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติแต่ความดีละเว้นความชั่ว และปฏิบัติตามแนวทางของอิสลาม จากนั้นอิหม่ามจะขอพรจากพระองค์อัลลอฮ์เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และบรรดามุสลิมที่มาร่วมประกอบพิธีกรรม

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

วิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนาอื่น ๆ :

มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา ดังนั้น สังคมไทยจึงมีผู้คนที่นับถือศาสนาต่าง ๆ กัน หลักธรรมคำสอนของศาสนามีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ และวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนานั้น ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากศาสนพิธีและประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ประชาชน

เนื้อหาประจำบทเรียน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

คนไทยจึงมีวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม ศาสนาทุกศาสนาล้วนมุ่งสอนให้คนปฏิบัติตนเป็นคนดี มีความสุขในการดำเนินชีวิต และอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข จำเป็นที่ทุกคนจะต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ และต้องศึกษาศาสนาอื่น ๆ ให้เกิดการยอมรับในความแตกต่างจะได้ปฏิบัติต่อกันอย่างถูกต้อง อันนำมาซึ่งความสุขในการอยู่ร่วมกัน

กิจกรรมประจำบทเรียน

กิจกรรมกลุ่ม **เรื่อง** วันสำคัญและเหตุการณ์ทางศาสนาที่เกิดขึ้นในศาสนาอื่น ๆ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนผังความคิด เรื่อง วันสำคัญและเหตุการณ์ทางศาสนาที่เกิดขึ้นในศาสนาอื่น ๆ (ออกแบบบอย่างสร้างสรรค์ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม) **ประกอบด้วยประเด็นดังนี้**

- ๑) วันสำคัญในศาสนาคริสต์ และเหตุการณ์ทางศาสนาที่ปรากฏ
- ๒) วันสำคัญในศาสนาอิสลาม และเหตุการณ์ทางศาสนาที่ปรากฏ

ตัวอย่างเอกสาร

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วันสำคัญและพิธีกรรมทางศาสนาที่เกิดขึ้นในศาสนาอื่น ๆ
ศาสนาที่เกิดขึ้นในศาสนาอื่น ๆ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วันสำคัญและพิธีกรรมทางศาสนาที่เกิดขึ้นในศาสนาอื่น ๆ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ย้อนรอยศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนผังความคิด เรื่อง วันสำคัญและพิธีกรรมทางศาสนาที่เกิดขึ้นในศาสนาอื่น ๆ (ออกแบบอย่างสร้างสรรค์ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม)

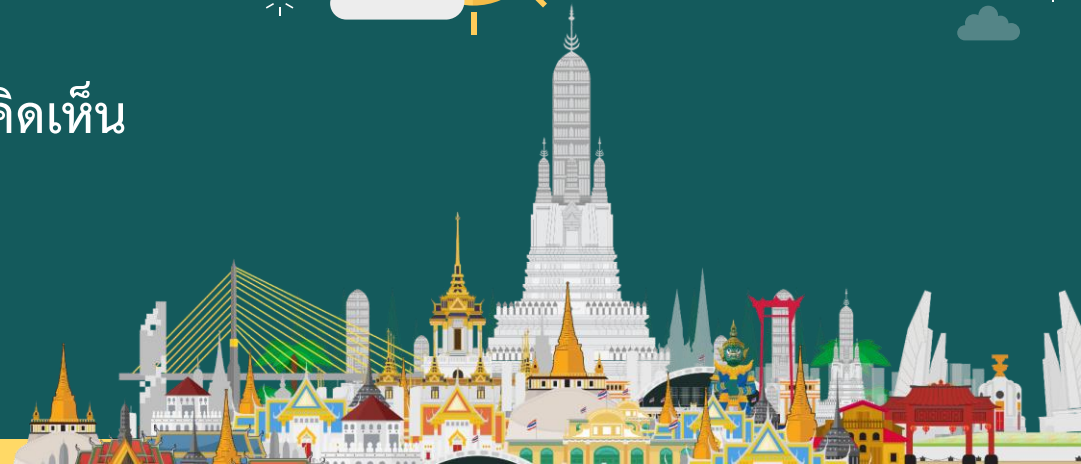
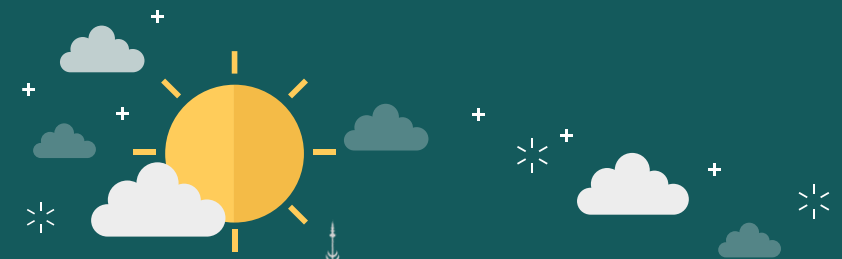
ประเด็นอภิปรายร่วมกัน

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

จากการเรียนเรื่องวันสำคัญของศาสนาต่าง ๆ
ที่ผ่านมาทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์และศาสนา
อิสลาม นักเรียนคิดว่าวันสำคัญทางศาสนานั้นมี
ความสำคัญอย่างไรต่อศาสนิกชน

หมายเหตุ : ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยสามารถแสดงความคิดเห็น
ในประเด็นดังกล่าวได้ตามความเข้าใจ และทัศนคติของนักเรียน

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

เอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน รวมทั้งการรับชมเทป
บันทึกภาพการสอนย้อนหลัง คุณครูสามารถเข้าไปดาวน์โหลดและรับชมได้
ที่ www.dltv.ac.th และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถส่งข้อความผ่าน
ทางอินบ็อกซ์ของ Page Facebook มุลินีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง วันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยที่ ๒ สืบสานหลักคำสอน เรื่อง อริยสัจ ๔

สิ่งที่ต้องเตรียม : ใบงานที่ ๑ เรื่อง ตัวฉันกับอริยสัจ ๔

สำหรับนักเรียน : ให้นักเรียนไปศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักของอริยสัจ ๔ (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค) มาเบื้องต้นก่อนล่วงหน้า

